

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera întâi extinsă)
22 martie 2000*

The Coca-Cola Company și Coca-Cola Enterprises Inc.
împotriva
Comisiei Comunităților Europene

„Concurență – Regulamentul (CEE) nr. 4064/89 – Decizie de declarare a unei concentrări compatibile cu piața comună – Acțiune în anulare – Motivare – Admisibilitate”

În cauzele conexe T-125/97 și T-127/97,

The Coca-Cola Company, cu sediul în Wilmington, Delaware (Statele Unite), reprezentată de către M. Siragusa, avocat în Baroul din Roma, și de domnul N. Levy, barrister, cu domiciliul ales în Luxemburg, la cabinetul Elvinger și Hoss, 15, Côte d’Eich,

Coca-Cola Enterprises Inc., cu sediul în Atlanta, Georgia (Statele Unite), reprezentată de domnia P. Lasok, QC, și M. Reynolds, solicitor, cu domiciliul ales în Luxemburg, la cabinetul Zeyen, Beghin și Feider, 56-58, rue Charles Martel,

reclamante,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de domnul W. Wils, membru al serviciului juridic, în calitate de agent, cu domiciliul ales în Luxemburg, la biroul domnului C. Gómez de la Cruz, membru al serviciului juridic, Centre Wagner, Kirchberg,

pârâtă,

susținută de

The Virgin Trading Company Ltd, cu sediul în Londra (Regatul Unit), reprezentată de domnul I. Forrester, QC, cu domiciliul ales în Luxemburg, la cabinetul A. May, 31, Grand-Rue,

și

Republica Federală Germania, reprezentată de domnia W.-D. Plessing, Ministerialrat în Ministerul Federal al Finanțelor, și C.-D. Quassowski, Regierungsdirektor în același minister, în calitate de agenți, Graurheindorfer Straße 108, Bonn (Germania),

interveniente,

având ca obiect o cerere de anulare a unei părți din motivele Deciziei 97/540/CE a Comisiei din 22 ianuarie 1997 privind declararea unei concentrări ca fiind compatibilă cu piața comună

* Limba de procedură: engleza.

și cu funcționarea Acordului privind Spațiul Economic European (cauza nr. IV/M.794 – Coca-Cola/Amalgamated Beverages GB) (JO L 218, p. 15),

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera întâi extinsă),

compus din domnul B. Vesterdorf, președinte, doamna V. Tiili, domnii J. Pirrung, A. W. H. Meij și M. Vilaras, judecători,

grefier: domnul H. Jung,

având în vedere procedura scrisă și în urma procedurii orale din 8 iulie 1999,

pronunță prezenta

Hotărâre

Părțile

1 Reclamanta, The Coca-Cola Company (denumită în continuare „TCCC”) și societatea de drept englez Cadbury Schweppes plc (denumită în continuare „CS”) sunt titulari de drepturi asupra unor diverse mărci de băuturi răcoritoare carbogazoase, comercializate în Marea Britanie și în alte țări. Acestea furnizează întreprinderilor de îmbuteliere independente concentratele și ingredientele utilizate pentru a prepara băuturile comercializate sub aceste mărci și le autorizează să distribuie băuturile lor pe un teritoriu determinat.

2 Amalgamated Beverages Great Britain (denumită în continuare „ABGB”), întreprindere filială a TCCC și a CS, era responsabilă cu îmbutelierea, distribuirea, promovarea și comercializarea băuturilor acestor societăți și asigura desfășurarea acestor activități de către filiala sa, societatea Coca-Cola & Schweppes Beverages Ltd (denumită în continuare „CCSB”).

3 Coca-Cola Enterprises Inc. (denumită în continuare „CCE”) este cel mai mare îmbuteliator mondial al produselor TCCC. Aceasta a fost înființată în 1986, atunci când TCCC a început să își consolideze activitățile de îmbuteliere în Statele Unite și capitalul său a fost deschis publicului în proporție de 51 %. În afară de activitățile sale din Statele Unite, CCE a devenit, în urma unei serii de achiziții începând din 1993, îmbuteliator în Belgia, în Țările de Jos și în Franța.

Cadrul factual și juridic al litigiului

4 Prezentele acțiuni se înscriu în cadrul mai larg al procedurilor în materie de concurență, inițiate de Comisie în temeiul articolelor 85 și 86 din Tratatul CE (devenite articolele 81 CE și 82 CE), care implică TCCC și/sau pe îmbuteliatorii săi în Europa. Prima cauză își are originea într-o procedură inițiată în septembrie 1987, în temeiul articolului 86 din tratat, împotriva unei filiale italiene a TCCC, The Coca-Cola Export Corporation (denumită în continuare „TCCEC”), în cursul căreia Comisia a considerat că aceasta deținea o poziție dominantă pe piața băuturilor răcoritoare carbogazoase cu aromă de cola (denumite în continuare „băuturi cola”). În cadrul acestei proceduri, TCCEC, exprimându-și rezervele cu privire la existența unei piețe relevante a băuturilor cola și la pretinsa poziție dominantă a acesteia pe piața respectivă, s-a angajat să respecte anumite obligații specifice privind acordurile încheiate cu distribuitorii în statele membre (a se vedea comunicatul de presă IP/90/7). Acest angajament a fost asumat de CCE în decizia care face obiectul prezentelor acțiuni.

5 Rezultă din dosar că pretinsa poziție dominantă a TCCC pe piața băuturilor cola a fost din nou contestată în urma unei plângeri privind încălcarea articolului 86 din tratat, depusă în 1993 [...]” împotriva filialei sale, îmbuteliatorul francez Coca-Cola Beverages SA (denumit în continuare „CCBSA”). Din dosar rezultă, de asemenea, că, în august 1995, Comisia a susținut că CCBSA domina piața franceză a băuturilor cola și abuzase de poziția sa în sensul articolului 86 din tratat.

6 La 9 august 1996, Comisia a primit de la CCE o notificare în temeiul Regulamentului (CEE) nr. 4064/89 al Consiliului din 21 decembrie 1989 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JOL 395, p. 1).

7 Operațiunea notificată se referea la acordul între CS și TCCC în vederea lichidării ABGB prin vânzarea respectivelor lor participații în cadrul acesteia către CCE, care, la vremea faptelor, nu exercita nicio activitate comercială în Marea Britanie.

8 Prin Decizia 97/540/CE din 22 ianuarie 1997, Comisia a declarat operațiunea notificată compatibilă cu piața comună, în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul 4064/89 și cu funcționarea Acordului privind Spațiul Economic European (cauza nr. IV/M.794 – Coca-Cola/Amalgamated Beverages GB) (JO L 218, p. 15, denumită în continuare „decizia” sau „decizia atacată”).

9 În motivarea acestei decizii, Comisia a expus, printre alte constatări, următoarele aprecieri: În primul rând, TCCC este în măsură să exercite o influență decisivă asupra CCE și, prin urmare, controlează această întreprindere în sensul articolului 3 alineatul (3) din Regulamentul 4064/89; în al doilea rând, băuturile cola vândute în Marea Britanie constituie piața relevantă în scopul evaluării concentrării notificate și, în al treilea rând, CCSB ocupă o poziție dominantă pe piața britanică a băuturilor cola. Totuși, aceasta a concluzionat (punctul 214) după cum urmează:

„[D]eși operațiunea propusă generează o modificare structurală care poate, de asemenea, determina o schimbare a comportamentului CCSB pe piață [...] nu este posibil să se facă o distincție suficient de clară între posibilitățile care ar decurge direct din proiect și cele care există deja în structura actuală a CCSB pentru a concluziona că operațiunea propusă consolidează poziția dominantă a CCSB pe piața băuturilor cola în Marea Britanie în sensul articolului 2 din Regulamentul [nr. 4064/89].”

10 În decizia sa, Comisia a observat, de asemenea, că CCE se angajase ca, atâta vreme cât controla CCSB, aceasta din urmă va respecta aceleași angajamente ca acelea asumate în 1989 de către TCCEC (a se vedea punctul 4 de mai sus), constând în renunțarea la anumite practici comerciale considerate nelegale atunci când sunt folosite de o întreprindere aflată într-o poziție dominantă. În conformitate cu punctul 212 din decizie, „aceste angajamente ar răspunde unor preocupări exprimate de terți în cursul procedurii”.

Procedura

11 Acestea sunt împrejurările în care, prin cereri depuse la grefa Tribunalului la 22 aprilie 1997, TCCC și CCE au introdus două acțiuni în anulare împotriva deciziei (cauzele T-125/97 și T-127/97).

* Date confidențiale omise.

12 Prin documente depuse la grefa Tribunalului la 2 iunie 1997, Comisia a ridicat, în cele două cauze, o excepție de inadmisibilitate. La 5 și 8 septembrie 1997, CCE și TCCC și-au depus observațiile cu privire la această excepție.

13 Prin cereri depuse la grefa Tribunalului la 29 septembrie 1997, Virgin Trading Company Ltd (denumită în continuare „Virgin”) a solicitat să intervină în cele două cauze în sprijinul pretențiilor Comisiei.

14 Prin scrisorile din 16 octombrie 1997, TCCC și CCE au contestat interesul Virgin de a interveni și au solicitat, în temeiul articolului 116 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, tratarea confidențială a unor documente depuse la Tribunal în cadrul prezentelor cauze.

15 Prin scrisorile din 30 octombrie 1997, Republica Federală Germania a solicitat să intervină în cele două cauze în sprijinul pretențiilor Comisiei.

16 Prin cererile depuse la grefa Tribunalului la 3 noiembrie 1997, CCE și TCCC au solicitat să intervină în cauzele T-125/97 și T-127/97, una în sprijinul celeilalte.

17 Prin scrisorile din 10 noiembrie 1997, Comisia a considerat că, în ceea ce privește cererile de intervenție ale Virgin, cererile de tratament confidențial ale TCCC și CCE nu erau justificate și că nu era posibilă acordarea unui tratament confidențial Republicii Federale Germania.

18 Prin scrisoarea din 12 noiembrie 1997, Comisia s-a opus cererilor de intervenție ale CCE și TCCC, menționate mai sus.

19 Prin cererile depuse la grefa Tribunalului la 19 și 21 noiembrie 1997, CCE și TCCC au solicitat tratamentul confidențial al anumitor documente ale lor, una față de cealaltă.

20 Prin scrisoarea din 7 iulie 1998, TCCC a făcut trimitere, în sprijinul admisibilității acțiunii sale, la documente emise de anumite autorități în materie de concurență, pentru a demonstra că decizia atacată și, în special, constatările conținute de aceasta cu privire la definirea pieței relevante fuseseră deja luate în considerare de instanțele și de autoritățile de concurență din Franța, Italia și Lituania în detrimentul intereselor sale [...]. Prin scrisoarea din 28 august 1998, Comisia a luat poziție cu privire la conținutul acestor documente.

21 Prin ordonanțele din 18 martie 1999, președintele Camerei întâi a Tribunalului a acceptat cererile de intervenție ale Virgin și ale Republicii Federale Germania în cele două cauze și le-a respins pe cele ale TCCC și CCE.

22 În ceea ce privește cererile de tratament confidențial ale TCCC și CCE, una cu privire la cealaltă, acestea au fost admise, în mod provizoriu, prin aceeași ordonanță, în scopul procedurii privind excepția de inadmisibilitate.

23 Prin decizia Tribunalului din 9 aprilie 1999, cele două cauze au fost repartizate Camerei întâi extinse.

24 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul a hotărât deschiderea procedurii orale în scopul de a se pronunța cu privire la excepția de inadmisibilitate. În cadrul măsurilor de organizare a procedurii în temeiul articolului 64 din Regulamentul său de procedură, acesta a invitat Comisia și CCE să răspundă la unele întrebări scrise și Comisia să prezinte procesul-

verbal al reuniunii Comitetului consultativ din 7 ianuarie 1997, precum și orice alt document trimis membrilor respectivului comitet în scopul acestei reuniuni. În ședința din 8 iulie 1999, au fost ascultate susținerile orale ale părților, precum și răspunsurile acestora la întrebările orale ale Tribunalului.

25 În temeiul articolului 50 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, cauzele T-125/97 și T-127/97 sunt conexe în scopul pronunțării hotărârii.

Pretențiile părților

26 În cererea sa, TCCC solicită Tribunalului:

– să declare decizia nulă, în măsura în care, în această decizie, Comisia constată: oferta de băuturi răcoritoare carbogazoase cu aromă de cola corespunde în Marea Britanie unei piețe relevante, CCSB ocupă o poziție dominantă pe această piață și TCCC controlează CCE în sensul articolului 3 alineatul (3) din Regulamentul 4064/89;

în subsidiar,

– să declare decizia nulă în întregime, în măsura în care o declarație în acest sens este necesară pentru a anula constatările menționate mai sus și să declare că achiziționarea ABGB de către CCE este autorizată în conformitate cu articolul 10 alineatul (6) din Regulamentul 4064/89;

și, în oricare din aceste cazuri,

– să declare nul și neavenit angajamentul asumat de CCE față de Comisie la 17 februarie 1997, precum și constatarea pe care Comisia s-a întemeiat pentru a solicita și obține acest angajament, și anume că CCSB ocupă o poziție dominantă pe o piață relevantă corespunzătoare ofertei de băuturi răcoritoare carbogazoase cu aromă de cola din Marea Britanie;

– să oblige Comisia la plata cheltuielilor de judecată;

– să adopte orice altă măsură pe care Tribunalul o consideră adecvată.

27 În observațiile sale cu privire la excepția de inadmisibilitate, TCCC solicită Tribunalului, pe de o parte, fie să respingă această excepție, fie să declare că angajamentul, precum și constatările contestate ale Comisiei, conținute în decizia atacată, sunt lipsite de efecte juridice și, pe de altă parte, să condamne Comisia la plata cheltuielilor de judecată în temeiul articolului 87 alineatul (3) din Regulamentul de procedură.

28 În cererea sa, CCE solicită Tribunalului:

– să declare că decizia este nulă, în măsura în care Comisia constată în această decizie: TCCC controlează CCE în sensul articolului 3 alineatul (3) din Regulamentul 4064/89, oferta de băuturi răcoritoare carbogazoase cu aromă de cola din Marea Britanie constituie o piață distinctă și CCSB ocupă o poziție dominantă pe această piață;

în subsidiar,

– să declare că următoarele „decizii”, conform cărora: TCCC controlează CCE în sensul articolului 3 alineatul (3) din Regulamentul 4064/89, oferta de băuturi răcoritoare carbogazoase cu aromă de cola din Marea Britanie constituie o piață distinctă și CCSB ocupă o poziție dominantă pe această piață, conținute în decizie, sunt nule;

– să oblige Comisia la plata cheltuielilor de judecată.

29 În observațiile sale cu privire la excepția de inadmisibilitate, CCE solicită Tribunalului să declare acțiunea sa admisibilă și, în orice caz, să condamne Comisia la plata cheltuielilor de judecată în temeiul articolului 87 alineatul (3) din Regulamentul de procedură.

30 În ambele cauze, Comisia solicită Tribunalului:

– să respingă acțiunile ca inadmisibile;

– să oblige reclamantele la plata cheltuielilor de judecată.

31 În memoriile sale în intervenție, prezentate la 12 mai 1999, Virgin solicită Tribunalului:

– să respingă acțiunile ca inadmisibile;

– să oblige reclamantele la plata cheltuielilor de judecată.

32 În memoriile sale în intervenție, prezentate la 12 mai 1999, Republica Federală Germania solicită Tribunalului să respingă acțiunile ca inadmisibile.

Cu privire la excepția de inadmisibilitate

Argumentele părților în cauza T-125/97

33 TCCC susține că este vizată în mod direct și individual de decizia atacată și că aceasta constituie un act atacabil în sensul articolului 173 al patrulea paragraf din Tratatul CE (devenit, după modificare, articolul 230 al patrulea paragraf CE).

34 În ceea ce privește calitatea sa procesuală, TCCC afirmă, în primul rând, că este în mod evident vizată de decizia atacată. Constatarea principală a Comisiei, conform căreia CCSB, în calitatea sa de unic îmbuteliator britanic al produselor TCCC, ocupă o poziție dominantă pe piața băuturilor cola în Marea Britanie se bazează pe faptul că CCSB îmbuteliază și distribuie produsul acesteia, și anume „Coca-Cola”. În al doilea rând, atât constatarea conform căreia CCSB se află într-o poziție dominantă, cât și angajamentul CCE, au ca efect restrângerea radicală a comportamentului comercial al CCSB în detrimentul vânzării produselor TCCC.

35 În cele din urmă, în cazul în care constatarea contestată a Comisiei, conform căreia TCCC controlează CCE, ar fi întemeiată, ar rezulta că TCCC ar fi vizată individual și direct de decizia atacată (Hotărârea Curții din 29 martie 1979, NTN Toyo Bearing și alții/Consiliul, 113/77, Rec., p. 1185, punctul 9, și Hotărârea Curții din 28 februarie 1984, Ford/Comisia, 228/82 și 229/82, Rec., p. 1129, punctul 13).

36 În ceea ce privește existența unui act atacabil, TCCC susține că respectiva constatare a existenței unei poziții dominante în decizie generează, pentru CCSB, consecințe importante și durabile, care pot avea efecte juridice prejudiciabile în sensul Hotărârii Curții din 11

noiembrie 1981, IBM/Comisia (60/81, Rec., p. 2639, denumită în continuare „hotărârea IBM”.

37 În primul rând, această constatare impune CCSB o „responsabilitate specifică”, astfel încât un comportament considerat în general legal pe piața în cauză ar putea fi considerat un abuz de poziție dominantă, ceea ce în speță, are ca efect restrângerea libertății comerciale a acestei societăți.

38 În al doilea rând, această constatare ar putea fi utilizată de Comisie în cauzele pendinte și viitoare. În această privință, TCCC susține că nu are cunoștință de niciun caz în care Comisia și-a schimbat opiniile cu privire la definirea pieței sau la existența unei poziții dominante în cauze succesive, referitoare la aceeași întreprindere [Decizia 80/182/CEE a Comisiei din 28 noiembrie 1979 (IV/29.672 – Floral) și Decizia 82/203/CEE din 27 noiembrie 1981 [IV/30.188 – Moët et Chandon (London) Ltd] privind o procedură de aplicare a articolului 85 din Tratatul CEE (JO 1980, L 39, p. 51, și respectiv JO 1982, L 94, p. 7)]. În opinia TCCC, posibilitatea introducerii unei acțiuni atât împotriva sa, cât și împotriva CCSB nu este ipotetică. Astfel, Virgin Cola Company, concurentă a TCCC, a sesizat Comisia cu o plângere pentru abuz de poziție dominantă în Regatul Unit, cu încălcarea articolului 86 din tratat. Constatarea, în decizia atacată, a unei poziții dominante a CCSB a avut astfel ca efect privirea TCCC de posibilitatea de a contesta această obiecție ridicată de Virgin Cola Company în plângerea sa. De asemenea, în august 1995, Comisia a inițiat o procedură împotriva CCBSA, susținând că aceasta făcuse abuz de poziția sa dominantă pe piața franceză a băuturilor cola. Or, problema esențială a definirii pieței produsului nu a fost soluționată, în așteptarea rezultatului procedurii care a condus la adoptarea deciziei atacate.

39 TCCC adaugă că constatarea în litigiu riscă să sporească probabilitatea condamnării sale la plata unei amenzi într-o cauză ulterioară și invocă, în această privință, Hotărârea Curții din 15 martie 1967, Cimenteries CBR și alții/Comisia (8/66-11/66, Rec., 1967, p. 93).

40 În al treilea rând, TCCC susține că există un risc grav ca instanțele naționale, în special cele din Regatul Unit, să considere constatarea în litigiu ca fiind obligatorie, ceea ce îi aduce atingere în raport cu proprietarii mărcilor concurente, precum și cu CCSB, în raport cu viitorii reclamânți (Comunicarea Comisiei din 13 februarie 1993 privind cooperarea dintre Comisie și instanțele naționale în vederea aplicării articolelor 85 și 86 din tratat, JO C 39, p. 6, punctul 20, și Hotărârea Curții din 28 februarie 1991, Delimitis, C-234/89, Rec., p. I-935). În această privință, TCCC invocă Hotărârea din 29 iunie 1978, BP/Comisia (77/77, Rec., p. 1513), în care Curtea a declarat admisibilă acțiunea reclamantei care susținea că, într-o acțiune ulterioară, constatarea de către Comisie a unui abuz de poziție dominantă putea fi invocată împotriva acesteia în fața instanțelor naționale de către un potențial reclamant (a se vedea, de asemenea, Hotărârea Curții din 1 februarie 1979, Deshormes/Comisia, 17/78, Rec., p. 189, Hotărârea Curții din 24 noiembrie 1987, RSV/Comisia, 223/85, Rec., p. 4617, și Hotărârea Curții din 31 mai 1988, Rousseau/Curtea de Conturi, 167/86, Rec., p. 2705, punctul 7; Hotărârea Tribunalului din 18 septembrie 1996, Postbank/Comisia, T-353/94, Rec., p. II-921).

41 În al patrulea rând, TCCC subliniază că legislația anumitor state membre, precum cea a Regatului Unit, prevede că deciziile Comisiei au un caracter obligatoriu pentru instanțele naționale. În această privință, TCCC face trimitere la hotărârea pronunțată de High Court of Justice (Regatul Unit) în cauza British Leyland Motor Corp. Ltd/Wyatt Interpart Co. Ltd, conform căreia, pe de o parte, o hotărâre a Curții de Justiție care se pronunța cu privire la o constatare a Comisiei referitoare la folosirea în mod abuziv a unei poziții dominante de către o întreprindere are autoritate de lucru judecat în temeiul European Communities Act 1972 și, pe

de altă parte, o decizie a Comisiei care nu este contestată în fața instanței comunitare trebuie să aibă același efect ca o hotărâre a Curții de Justiție (1979 CMLR 79). Aceasta citează, de asemenea, decizia pronunțată în cauza Iberian UK Ltd/BPB Industries Ltd, în care High Court of Justice a concluzionat că ar contraveni ordinii publice să se permită unor persoane care au fost părți la proceduri comunitare în materie de concurență să conteste din nou în fața unei instanțe naționale temeinicia unei decizii a Comisiei (1996 CMLR 601).

42 În ceea ce privește angajamentul asumat de CCE, TCCC susține că acesta produce efecte juridice și constituie, prin urmare, un motiv distinct și independent al admisibilității acțiunii sale, în conformitate cu jurisprudența (Hotărârea Curții din 31 martie 1993, Ahlstroem Osakeyhtiö și alții/Comisia, cunoscută sub numele „Pastă de celuloză”, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85, C-125/85-C-129/85, Rec., p. I-1307). Acest angajament are ca efect împiedicarea CCSB de a recurge la strategii comerciale potențial rentabile, de care pot profita concurenții săi, expunând-o totodată riscului de a fi obligată la plata unor amenzi.

43 TCCC susține, în continuare, că autorizarea de către decizia atacată a operațiunii notificate nu aduce în niciun fel atingere admisibilității acțiunii sale, niciun element din Hotărârea Tribunalului din 17 septembrie 1992, NBV și NVB/Comisia (T-138/89, Rec., p. II-2181, denumită în continuare „Hotărârea NBV și NVB”) nu sugerează o concluzie contrară.

44 În primul rând, atât constatarea existenței unei poziții dominante, cât și angajamentul CCE în litigiu, generează efecte negative, fără a aduce atingere deciziei de autorizare a concentrării notificate, și afectează această societate, în măsura în care îi impun asumarea unor obligații speciale și încetarea oricărui comportament care ar putea fi considerat abuziv.

45 În al doilea rând, spre deosebire de reclamantele din Hotărârea NBV și NVB, TCCC nu este o parte care a obținut câștig de cauză în cadrul procedurii în fața Comisiei.

46 În al treilea rând, în Hotărârea NBV și NVB, argumentul reclamantelor, conform căruia considerentele deciziei în litigiu ar putea fi invocate împotriva lor în cadrul procedurilor inițiate în fața instanțelor naționale, a fost întemeiat pe premisa că instanțele naționale ar accepta aprecierea Comisiei privind efectele restrictive ale acordurilor notificate, dar ar respinge constatările Comisiei din decizia respectivă cu privire la absența efectelor asupra schimburilor intracomunitare. Or, în prezenta cauză, riscul ca instanțele naționale să invoce constatarea existenței unei poziții dominante în detrimentul TCCC nu implică respingerea simultană de către aceste instanțe a oricărui alt aspect al deciziei atacate.

47 În subsidiar, în cazul în care acțiunea ar fi declarată inadmisibilă, TCCC solicită Tribunalului, pentru a evita să fie expusă riscurilor prezentate mai sus, să declare că, în prezenta cauză, constatarea de către Comisie a existenței unei poziții dominante era inutilă și lipsită de efecte juridice.

48 În această privință, TCCC subliniază că Comisia, prin adoptarea deciziei atacate în temeiul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul 4064/89, nu avea nevoie să se pronunțe definitiv cu privire la existența unei poziții dominante și la întinderea pieței în cauză. Conform TCCC, astfel de constatări nu sunt necesare decât în cazul în care Comisia adoptă o decizie în temeiul articolului 8 alineatul (3) din Regulamentul 4064/89, declarând o concentrare incompatibilă cu piața comună (Hotărârea Curții din 2 martie 1983, GVL/Comisia, 7/82, Rec., p. 483, punctul 23). În această privință, TCCC se referă la practica Comisiei constând în a nu se pronunța cu privire la probleme care nu este necesar a fi dezbătute, în special atunci când este evident că operațiunea notificată nu are efecte anticoncurențiale pe piață, cum era cazul în speță.

49 TCCC concluzionează că lipsa unui control judecătoresc al constatărilor în litigiu ar aduce atingere certitudinii juridice, având în vedere că întreprinderile în cauză ar trebui fie să recunoască temeinicia acestora, fie să le considere ca lipsite de efecte juridice. Or, TCCC consideră că are dreptul să își cunoască drepturile și obligațiile, fără ambiguități, pentru a putea lua decizii în deplină cunoștință de cauză (Hotărârea Curții din 9 iulie 1981, Gondrand Frères și Garancini, 169/80, Rec., p. 1931, punctul 17, și Hotărârea Curții din 18 martie 1975, Deuka, 78/74, Rec. p. 421).

50 Comisia susține că acțiunea, în măsura în care nu se referă la dispozitivul deciziei, ci doar la anumite motive, trebuie respinsă ca fiind în mod evident inadmisibilă. Aceasta reamintește că motivarea unui act nu poate fi contestată decât în cazul în care constituie sprijinul necesar pentru dispozitivul unui act cauzator de prejudicii (Hotărârea NBV și NVB, punctul 31). Or, dispozitivul deciziei atacate, în măsura în care declară operațiunea notificată compatibilă cu piața comună, fără a fi însoțit de nicio condiție sau obligație în sensul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul 4064/89, nu produce niciun efect juridic care ar putea cauza prejudicii reclamantei.

51 Comisia afirmă că responsabilitatea specială a CCSB de a nu aduce atingere prin comportamentul său unei concurențe nedenate pe piața comună (Hotărârea Curții din 9 noiembrie 1983, Michelin/Comisia, 322/81, Rec., p. 3461, punctul 3461) decurge din efectul direct al articolului 86 din tratat, fără a fi necesar să adopte o decizie aferentă acestei chestiuni. În această privință, Comisia adaugă că dispozitivul deciziei atacate nu conține nicio constatare a existenței unei poziții dominante.

52 În ceea ce privește consecințele pe care o astfel de constatare în cadrul motivării deciziei atacate le poate avea asupra tratamentului cauzelor viitoare în temeiul articolului 86 din tratat, Comisia susține că orice decizie de aplicare a articolului menționat conține o apreciere motivată a existenței unei poziții dominante și a unui abuz de această poziție, care poate face obiectul unei acțiuni în fața instanței comunitare.

53 În continuare, cu privire la argumentul reclamantei, conform căruia constatarea existenței unei poziții dominante o expune la riscul de a fi condamnată la plata unor amenzi în alte cauze, Comisia susține că, astfel cum rezultă din jurisprudența în materie, o astfel de constatare nu implică în sine o acuzație la adresa întreprinderii în cauză (Hotărârea Michelin/Comisia, citată anterior, punctul 57). În orice caz, fiind vorba despre un interes cu privire la o situație juridică viitoare nesigură, acesta nu poate justifica nici admisibilitatea acțiunii (Hotărârea NBV și NVB, punctul 33).

54 Comisia arată că, contrar a ceea ce susține reclamanta, o instanță națională este constrânsă numai de dispozitivul unei decizii care declară o operațiune de concentrare compatibilă cu piața comună și nu de constatări care nu constituie sprijinul necesar pentru acest dispozitiv. În plus, astfel cum a subliniat Tribunalul în Hotărârea NBV și NVB, instanțele naționale ar putea oricând, în cazul unor îndoieli, sesiza Curtea de Justiție cu o întrebare preliminară.

55 În ceea ce privește argumentul conform căruia, în temeiul legislației anumitor state membre, precum cea a Regatului Unit, deciziile sale au un caracter obligatoriu pentru instanțele naționale, Comisia răspunde că jurisprudența citată de reclamantă se referă la decizii de constatare a unui abuz de poziție dominantă, care, prin definiție, nu pot fi contestate în fața unei instanțe naționale dacă acestea nu au fost atacate în fața instanțelor comunitare sau dacă acțiunea a fost respinsă, ceea ce nu este valabil în cazul în speță. Mai mult, ar fi

incompatibil cu principiile autonomiei și supremației dreptului comunitar ca admisibilitatea unei acțiuni în anulare să depindă de particularitățile dreptului național.

56 În cele din urmă, Comisia contestă faptul că angajamentul asumat de CCE ar putea justifica admisibilitatea acțiunii, având în vedere că respectivul angajament nu face parte din dispozitivul deciziei, nu este însoțit de nicio condiție sau obligație în sensul articolului 8 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul 4064/89 și nici nu constituie sprijinul necesar dispozitivului menționat. În plus, această analiză este susținută de două scrisori din partea domnului Drauz, director al Merger Task Force a Comisiei (denumită în continuare „MTF”), din 8 și 9 ianuarie 1997, adresate CCE.

57 În observațiile sale cu privire la excepția de inadmisibilitate, TCCC susține că teza principală a Comisiei, în măsura în care se bazează pe locul pe care îl ocupă constatările contestate în decizia atacată și nu pe efectele juridice pe care acestea le produc, este contrară Hotărârii IBM. Mai mult, în Hotărârea Pastă de celuloză, citată anterior, Curtea, plecând de la efectele juridice intrinsece ale angajamentelor în general și fără a face referire la faptul că angajamentul contestat nu era menționat în dispozitivul deciziei în cauză, ci era anexat la aceasta, a hotărât că angajamentul respectiv constituia un act atacabil.

58 TCCC contestă, de asemenea, argumentația Comisiei conform căreia constatările contestate nu constituie un „sprijin necesar” pentru dispozitivul deciziei și, prin urmare, nu pot fi supuse controlului judecătoresc. În primul rând, o astfel de argumentație nu ține seama de faptul că, într-o decizie a Comisiei, dacă aceasta este întemeiată, constatarea existenței unei poziții dominante produce efecte juridice, chiar dacă aceasta nu constituie „sprijinul necesar” pentru dispozitivul acestei decizii. În al doilea rând, tocmai pe baza constatării că CCSB ocupă o poziție dominantă Comisia a concluzionat că, în lipsa unor elemente de probă suficiente, care să demonstreze că operațiunea notificată ar consolida această poziție dominantă, operațiunea menționată trebuia să fie declarată compatibilă cu piața comună (punctul 215 din decizie).

59 TCCC susține, de asemenea, că, contrar tezei Comisiei, efectul direct al articolului 86 din tratat nu împiedică declararea admisibilității unei acțiuni formulate împotriva unei decizii adoptate în temeiul acestei dispoziții.

60 În special, problema stabilirii dacă o întreprindere ocupă o poziție dominantă nu poate fi clarificată decât în urma unei examinări complexe a cadrului juridic, economic și a situației de fapt, pe baza unei analize a numeroși factori. În speță, faptul că examinarea chestiunii poziției dominante contestate a necesitat 63 de paragrafe în decizia atacată demonstrează importanța constatării contestate în prezenta cauză și sugerează că această problemă nu va fi reexaminată de către Comisie în procedurile viitoare în care este implicată CCSB. În plus, existența acestei poziții dominante nu a fost recunoscută în unanimitate de către membrii Comitetului consultativ [avizul Comitetului consultativ în materie de concentrare între întreprinderi, emis în cadrul celei de-a 42-a reuniuni, din 7 ianuarie 1997, referitoare la proiectul preliminar de decizie privind cauza IV/M.794 – Coca-Cola Enterprises Inc./Amalgamated Beverages Great Britain (JO 1997, C 243, p. 12)].

61 În opinia TCCC, teza Comisiei, conform căreia orice decizie viitoare adoptată în temeiul articolului 86 din tratat, care constată existența unei poziții dominante, trebuie să fie întotdeauna motivată, este lipsită de relevanță, din moment ce problema ridicată în speță este aceea de a stabili dacă o astfel de motivare se va baza pe constatările conținute în deciziile anterioare care implică aceeași întreprindere, cum a fost cazul în Decizia 92/163/CEE din 24 iulie 1991 (IV/31.043 - Tetra Pak II) (JO 1992, L 72, p. 1, punctele 93 și 98). În plus, în

comunicarea privind obiecțiunile în cauza ulterioară nr. IV/M.833, The Coca-Cola Company/Carlsberg A/S, Comisia a făcut deja trimitere la constatările privind definirea pieței relevante, conținute în decizia atacată.

62 În ceea ce privește efectele deciziei atacate în cadrul procedurilor în fața instanțelor naționale, TCCC susține că, contrar celor invocate de Comisie, din Hotărârea NBV și NVB nu rezultă că o instanță națională trebuie să țină seama numai de dispozitivul unei decizii de aplicare a regulilor de concurență. În sprijinul tezei sale, TCCC invocă, pe de o parte, Decizia nr. 97-C/C-12 din 23 mai 1997 a Consiliului Concurenței din Belgia, în cauza P&G/Tambrands, și, pe de altă parte, decizia autorității italiene de concurență „Finmeccanica/Aviofer” (Buletinul nr. 52/26, 1997), în care autoritățile menționate s-au întemeiat, pentru a defini piața produsului avut în vedere, pe constatările și pe considerentele referitoare la piața relevantă, conținute în decizii anterioare ale Comisiei.

63 Aceasta adaugă că, deși o decizie a Comisiei nu are caracter obligatoriu pentru instanțele naționale, este la fel de adevărat că acestea, precum și autoritățile naționale de concurență sunt obligate *de facto* să respecte deciziile anterioare ale Comisiei privind aceleași părți. În ceea ce privește argumentul Comisiei, potrivit căruia o întrebare preliminară în temeiul articolului 177 din Tratatul CE (devenit articolul 234 CE) permite TCCC să obțină un control judecătoresc al constatărilor contestate, acesta este, de asemenea, irelevant. Astfel, dacă o instanță națională, în cadrul unei cauze viitoare care implică aceleași părți, ar decide să țină cont de constatările conținute în decizia atacată, nicio întrebare privind validitatea sau interpretarea acestei decizii nu ar fi adresată în sensul articolului 177 din tratat.

64 În cele din urmă, TCCC contestă faptul că angajamentul în litigiu a fost asumat în mod voluntar și că acesta viza numai să răspundă la preocupările exprimate de terți. Astfel, din decizia de deschidere a celei de-a doua etape a procedurii reiese că, încă de la început, Comisia considerase observațiile terților drept elementul cel mai îngrijorător în ceea ce privește concurența (punctele 24-27). În orice caz, din Hotărârea Pastă de celuloză, citată anterior, rezultă că un angajament nu este un act unilateral, lipsit de legătură cu o decizie de aplicare a regulilor de concurență, deoarece obligațiile create printr-un astfel de angajament trebuie asimilate unor ordine de încetare a unor încălcări. Curtea a considerat astfel că, asumându-și acest angajament, reclamantele s-au limitat, din motive proprii, să aprobe o decizie pe care Comisia avea competența de a o adopta în mod unilateral.

65 Intervenienta, Virgin, este de acord cu argumentele Comisiei.

66 Republica Federală Germania susține, de asemenea, că acele constatări contestate nu constituie acte atacabile în sensul jurisprudenței. În această privință, aceasta face referire la jurisprudența germană, conform căreia constatarea, într-o decizie, a participării unei întreprinderi la un oligopol nu produce consecințe negative pentru aceasta din urmă, dobândirea unei astfel de puteri de piață fiind, în realitate, dovada unei „înalte performanțe” a acesteia și constituind astfel un atu în publicitate. În plus, în cadrul controlului concentrărilor în Germania, întreprinderile în discuție trebuie să accepte constatările referitoare la existența unei puteri de piață, astfel cum este în cazul unei piețe dominate de un oligopol.

Argumentele părților în cauza T-127/97

67 CEE susține că, pe de o parte, cele trei constatări ale Comisiei din decizia atacată, și anume, în primul rând, că TCCC exercită un control asupra CCE, în al doilea rând, că există o piață separată a băuturilor cola și, în al treilea rând, că CCSB ocupă o poziție dominantă pe această piață, precum și, pe de altă parte, angajamentul privind comportamentul competitiv al

CCSB constituie decizii sau părți ale unei decizii și sunt atacabile în sensul articolului 173 din tratat.

68 CCE susține că locul constatărilor contestate în corpul deciziei atacate nu are nicio relevanță în ceea ce privește problema admisibilității acțiunii. În această privință, CCE invocă Hotărârea IBM și Ordonanța Curții din 30 septembrie 1987, Brother Industries și alții/Comisia (229/86, Rec., p. 3757), potrivit căreia considerentele unei decizii pot revela existența unui act contestabil, distinct de decizia însăși. În plus, constatările contestate, spre deosebire de situația din Hotărârile NBV și NVB, ar servi la sprijinirea dispozitivului deciziei atacate.

69 În special, constatarea conform căreia TCCC controlează CCE modifică în mod evident poziția juridică a acesteia din urmă, în măsura în care, de fiecare dată când aceasta dorește să realizeze noi achiziții, activitățile și cifra de afaceri a TCCC trebuie să fie luate în considerare în analiza efectelor asupra concurenței. În ceea ce privește argumentul Comisiei, conform căruia această constatare nu face parte din dispozitivul deciziei atacate și nu constituie temeiul necesar, CCE răspunde că a doua etapă a procedurii a fost deschisă tocmai deoarece Comisia era convinsă de faptul că aceasta era controlată de TCCC.

70 Același lucru este valabil și în ceea ce privește constatarea contestată conform căreia CCSB ocupă o poziție dominantă pe piața britanică a băuturilor cola. O astfel de constatare impune CCE și CCSB o responsabilitate specială în sensul Hotărârii Michelin/Comisia, citată anterior. În plus, această constatare, combinată cu cea a controlului exercitat de TCCC, expune CCE la aplicarea unor amenzi în cadrul unor proceduri viitoare, chiar și în cazul în care TCCC este singura responsabilă pentru încălcările regulilor concurenței. În plus, chiar dacă este adevărat că articolul 1 din decizia atacată nu se referă în mod expres la constatarea existenței unei poziții dominante, acesta trebuie totuși să fie înțeles în sensul că, în ciuda existenței unei astfel de poziții, operațiunea notificată este declarată compatibilă cu piața comună.

71 În ceea ce privește angajamentul în litigiu, CCE susține că acesta constituie un act atacabil în sensul articolului 173 din tratat. Nu numai că produce efecte juridice în ceea ce privește CCE și CCSB, ci servește, de asemenea, ca temei pentru constatarea potrivit căreia TCCC controlează CCE, întrucât nu se aplica decât filialelor TCCC în care aceasta deține mai mult de 51 % din capital (Hotărârea Pastă de celuloză, citată anterior). CCE subliniază că, contrar celor susținute de Comisie, aceasta i-a solicitat să își asume acest angajament în ziua următoare reuniunii comitetului consultativ din 7 ianuarie 1997 (a se vedea scrisoarea din 8 ianuarie 1997, inclusă în anexa 2 la cerere). Or, Comisia a prezentat comitetului angajamentul în litigiu ca și când CCE ar fi subscris deja la acesta. În plus, Comisia a invocat deja angajamentul menționat în cadrul unei alte proceduri referitoare la aplicarea articolului 85 alineatul (1) din tratat (autorizarea acordurilor de licență dintre CS și CCE, IP/97/148).

72 În continuare, CCE susține că are un interes legitim în anularea deciziei, prin faptul că aceasta ar putea constitui un precedent atât pentru Comisie, cât și pentru instanțele naționale și autoritățile naționale de concurență. Contrar celor susținute de Comisie, nu este vorba despre cazuri viitoare și nesigure, întrucât aceasta a fost deja sesizată cu două plângeri care o implică pe CCE. Astfel, în Decizia 95/421/CE din 21 decembrie 1994 privind declararea unei concentrări ca fiind compatibilă cu piața comună (cauza nr. IV/M.484 - Krupp/Thyssen/Riva/Falck/Tadfin/AST) (JO 1995, L 251, p. 18), Comisia a făcut referire la o decizie anterioară adoptată în temeiul Tratatului CECO, pentru a constata că piața geografică relevantă era piața mondială (punctul 42). În Decizia 95/354/CE din 14 februarie 1995 privind o procedură de aplicare a Regulamentului nr. 4064/89 (cauza nr. IV/M.477 - Mercedes-Benz/Kässboher) (JO L 211, p. 1), Comisia a invocat în mod expres două decizii anterioare

pentru a-și sprijini concluzia potrivit căreia era necesar să se distingă două piețe relevante (punctele 14 și 65). În plus, în Hotărârea din 9 noiembrie 1994, Scottish Football/Comisia (T-46/92, Rec., p. II-1039), Tribunalul a declarat admisibilă acțiunea reclamantei care urmărea să se protejeze împotriva riscului de a fi expusă altor decizii ale Comisiei, adoptate în temeiul articolului 11 alineatul (5) din Regulamentul nr. 17 al Consiliului din 6 februarie 1962, Primul regulament de punere în aplicare a articolelor 85 și 86 din tratat (JO 1962, 13, p. 204, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 3, denumit în continuare „Regulamentul nr.17”). Potrivit CEE, o decizie a Comisiei, care conține o apreciere cu privire la o situație de fapt specială, având în vedere regulile de concurență, exercită o influență incontestabilă asupra instanțelor și autorităților naționale, chiar dacă aceasta nu le obligă din punct de vedere juridic.

73 În cele din urmă, CCE consideră că, în temeiul principiului supremației dreptului comunitar, o instanță națională nu poate declara ca fiind lipsită de validitate o decizie a Comisiei și, în temeiul obligației de cooperare loială, care decurge din articolul 5 din Tratatul CE, autoritățile naționale trebuie să evite să adopte decizii care se opun celor adoptate de instituțiile comunitare (hotărâre pronunțată de High Court of Justice, Iberian UK Ltd/BPB Industries, 1996 CMLR 601, și Decizia nr. 96-D-67 din 29 octombrie 1996 a Consiliului Concurenței din Franța).

74 Comisia susține că acțiunea este, de asemenea, în mod evident inadmisibilă, deoarece aceasta nu vizează dispozitivul deciziei atacate, ci numai unele dintre motivele acesteia, care nu constituie acte atacabile în sensul articolului 173 din tratat. Aceasta susține că argumentele CCE invocate în sprijinul admisibilității acțiunii sale trebuie să fie respinse din aceleași motive precum cele expuse în cadrul acțiunii din cauza T-125/97.

75 Comisia contestă, de asemenea, argumentul CCE potrivit căruia constatarea exercitării unui control efectiv de către TCCC asupra CCE ar produce efecte juridice, în cazul în care aceasta din urmă ar proceda la noi achiziții în Europa, susținând că este vorba de situații viitoare și nesigure. În plus, conform Comisiei, o astfel de constatare nu face parte din dispozitivul deciziei atacate și nici nu constituie un sprijin necesar.

76 Intervenientele, Virgin și Republica Federală Germania, invocă aceleași argumente precum cele invocate în cadrul acțiunii în cauza T-125/97.

Constatările Tribunalului

77 Conform unei jurisprudențe constante, constituie acte sau decizii care ar putea face obiectul unei acțiuni în anulare în sensul articolului 173 din tratat, măsurile care produc efecte juridice obligatorii, de natură să afecteze interesele reclamantului, prin modificarea distinctă a situației sale juridice (Hotărârea IBM, punctul 9, Hotărârea Curții din 31 martie 1998, Franța și alții/Comisia, C-68/94 și C-30/95, Rec., p. I-1375, punctul 62, și Hotărârea Tribunalului din 4 martie 1999, Assicurazioni Generali și Unicredito/Comisia, T-87/96, Rec., p. II-203, punctul 37).

78 Pentru a stabili dacă un act sau o decizie produce astfel de efecte, este necesar să se cerceteze fondul acesteia (Ordonanța Curții din 13 iunie 1991, Sunzest/Comisia, C-50/90, Rec., p. I-2917, punctul 12, și Hotărârea Franța și alții/Comisia, citată anterior, punctul 63).

79 Rezultă, în speță, că simplul fapt că decizia atacată declară operațiunea notificată compatibilă cu piața comună și, prin urmare, în principiu, nu cauzează prejudicii reclamantelor, nu scutește Tribunalul de obligația de a examina dacă constatările contestate produc efecte juridice obligatorii, de natură să afecteze interesele acestora.

Cu privire la constatarea existenței unei poziții dominante

80 Trebuie să se observe, în primul rând, că, astfel cum a subliniat Comisia, obligațiile impuse întreprinderilor prin articolul 86 din tratat (Hotărârea Michelin/Comisia, citată anterior, punctul 57, Hotărârea Tribunalului din 10 iulie 1990, Tetra Pak/Comisia, T-51/89, Rec., p. II-309, punctul 23, Hotărârea Tribunalului din 17 iulie 1998, Promedia/Commission, T-111/96, Rec., p. II-2937, punctul 139, și Hotărârea Tribunalului din 7 octombrie 1999, Irish Sugar/Comisia, T-228/97, Rec., p. II-2969, punctul 112) nu presupun constatarea, într-o decizie a Comisiei, a poziției dominante a acestor întreprinderi, ci decurg direct din această dispoziție. Conform jurisprudenței menționate anterior, în măsura în care o întreprindere se află într-o poziție dominantă, aceasta este obligată, după caz, să își adapteze comportamentul în consecință, pentru a nu aduce atingere unei concurențe efective pe piață, independent de eventuala adoptare de către Comisie a unei decizii în acest scop.

81 În continuare, constatarea de către Comisie a existenței unei poziții dominante, chiar dacă este de natură să exercite, în fapt, o influență asupra politicii și strategiei comerciale viitoare a întreprinderii în cauză, nu produce efecte juridice obligatorii în sensul Hotărârii IBM. O astfel de constatare rezultă dintr-o analiză a structurii pieței și a concurenței care predomină pe piață la data adoptării de către Comisie a fiecărei decizii. Comportamentul pe care întreprinderea considerată a fi în poziție dominantă va fi determinată să îl adopte în consecință, pentru a evita o eventuală încălcare a articolului 86 din tratat, este astfel în funcție de o serie de parametri care reflectă, la un anumit moment, condițiile concurenței de pe piață.

82 În plus, în cadrul unei eventuale decizii de aplicare a articolului 86 din tratat, Comisia va trebui, din nou, să definească piața relevantă și să procedeze la o nouă analiză a condițiilor concurenței, care nu va fi întemeiată, în mod necesar, pe aceleași considerente precum cele care au stat la baza constatării anterioare a existenței unei poziții dominante.

83 Astfel, în prezenta cauză, faptul că, în ipoteza unei decizii de aplicare a articolului 86 din tratat, Comisia poate, precum a declarat chiar aceasta la ședință, să fie influențată de constatarea în litigiu nu înseamnă că, doar din acest motiv, respectiva constatare produce efecte juridice obligatorii în sensul Hotărârii IBM. Contrar susținerilor TCCC, aceasta nu este privată de dreptul său de a introduce o acțiune în anulare în fața Tribunalului pentru a contesta o eventuală decizie a Comisiei prin care se constată un comportament abuziv al CCSB.

84 În ceea ce privește efectele pe care constatarea existenței unei poziții dominante le poate avea în privința aplicării regulilor de concurență de către instanțele naționale, trebuie să se amintească faptul că decizia atacată nu a fost adoptată în temeiul articolului 86 din tratat, ci în temeiul Regulamentului nr. 4064/89, și nu afectează în niciun fel competența conferită instanțelor naționale de a pune în aplicare articolul 86 menționat anterior.

85 În orice caz, posibilitatea ca o instanță națională să poată, aplicând direct articolul 86 din tratat, în lumina practicii decizionale a Comisiei, să ajungă la aceeași constatare a existenței unei poziții dominante a CCSB nu înseamnă nici că respectiva constatare în litigiu produce efecte juridice obligatorii. O instanță națională care trebuie să aprecieze acțiuni întreprinse de CCSB ulterior deciziei atacate, în cadrul unui litigiu între aceasta din urmă și un terț, nu este obligată de constatările anterioare ale Comisiei. Nimic nu o împiedică să concluzioneze, contrar constatărilor Comisiei de la data adoptării deciziei atacate, că CCSB nu mai ocupă o poziție dominantă.

86 Aceste concluzii nu sunt infirmate de jurisprudența citată de către TCCC în sprijinul admisibilității acțiunii sale. În primul rând, în ceea ce privește Hotărârea BP/Comisia, citată anterior, trebuie să se constate că această hotărâre se referă la dreptul unei întreprinderi de a contesta în fața instanței comunitare legalitatea unei decizii a Comisiei care îi impută acesteia încălcarea articolului 86 din tratat, chiar și în cazul în care nu i se aplică nicio amendă. Având în vedere că o decizie constatând existența unui abuz de poziție dominantă poate servi drept temei pentru o eventuală acțiune în despăgubiri introdusă de terți în fața instanței naționale, există un interes incontestabil din partea destinatarului acesteia de a introduce o acțiune în anulare împotriva acesteia. Or, în speță, reclamantele nu justifică un astfel de interes, deoarece decizia atacată nu necontestă compatibilitatea operațiunii notificate cu piața comună și nici nu pretinde existența unui comportament abuziv al CCSB.

87 În ceea ce privește relevanța Hotărârii Deshormes/Comisia, citată anterior, este necesar să se sublinieze că, în această hotărâre, reclamantei, aflate în planul derulării carierei sale, într-o situație complexă, i s-a recunoscut un interes legitim, născut și actual de a ataca o decizie ale cărei efecte se vor materializa abia după pensionarea acesteia. Or, în speță, este necesar să se constate că simpla constatare, în motivarea deciziei atacate, a existenței unei poziții dominate a CCSB, nu determină în niciun fel eventuala evoluție a poziției acesteia pe piață și este lipsită de efecte juridice definitive pentru viitor. Din același motiv, Hotărârea Rousseau/Curtea de Conturi, citată anterior, este, de asemenea, lipsită de relevanță.

88 În Hotărârea RSV/Comisia, citată anterior, Curtea a recunoscut, în mod cert, că reclamanta avea un interes legitim să formuleze o acțiune în anulare împotriva unei decizii a Comisiei ordonând restituirea unui ajutor nelegal care îi fusese acordat de Regatul Țărilor de Jos, deși aceasta era obligată, în temeiul legislației olandeze și al procedurilor naționale inițiate deja împotriva acesteia, să returneze valoarea ajutorului primit în caz de faliment sau de suspendare a plății. Totuși, această soluție a fost justificată de considerentul conform căruia, dacă reclamanta ar reuși să se opună acestei restituiri, pe baza unor motive de drept intern, decizia în cauză ar constitui pentru guvernul olandez unica justificare a cererii sale de rambursare (punctele 9 și 10). Or, în speță, constatarea în litigiu nu stă la baza niciunei alte decizii adoptate de Comisie împotriva CCSB pentru încălcarea regulilor de concurență.

89 În ceea ce privește Hotărârea Postbank/Comisia, citată anterior, trebuie să se sublinieze că acțiunea împotriva unei decizii a Comisiei de a autoriza terți să prezinte în fața instanțelor naționale documente conținând informații calificate drept confidențiale de către reclamantă a fost declarată admisibilă deoarece Tribunalul a considerat că o astfel de decizie putea constitui o încălcare a articolului 214 din Tratatul CE (devenit articolul 287 CE) și a articolului 20 din Regulamentul nr. 17. Or, în speță, simpla constatare a existenței unei poziții dominante nu poate constitui o încălcare a dispozițiilor de drept comunitar.

90 În ceea ce privește argumentul TCCC, conform căruia constatarea existenței unei poziții dominante nu este necesară decât în cazul în care Comisia adoptă o decizie în temeiul articolului 8 alineatul (3) din Regulamentul nr. 4064/89, declarând o operațiune notificată drept incompatibilă cu piața comună, acesta trebuie respins ca fiind irelevant. În cazul în care Comisia intenționează să declare o operațiune notificată drept compatibilă cu piața comună, aceasta este obligată, având în vedere particularitățile fiecărei operațiuni, să își motiveze suficient decizia pentru a permite terților, după caz, să conteste temeinicia analizei acesteia în fața instanței comunitare. Deși este adevărat că, astfel cum a subliniat TCCC, din practica decizională a Comisiei reiese că, de regulă, aceasta nu procedează la o analiză detaliată a definiției pieței relevante și a actorilor prezenți pe această piață decât în cazul în care aceasta intenționează să pronunțe o decizie de incompatibilitate, nimic nu o împiedică, ținând seama de obligația de motivare menționată anterior, să efectueze o astfel de analiză, atunci când

adoptă o decizie de compatibilitate, în special dacă este vorba despre o decizie adoptată în temeiul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 4064/89.

91 În cele din urmă, în ceea ce privește riscul invocat de reclamante de a li se aplica amenzi pentru încălcarea regulilor de concurență, trebuie amintit faptul că nu simpla constatare a existenței unei poziții dominante a CCSB la un anumit moment poate să expună eventual reclamantele la un astfel de risc, ci recurgerea de către acestea la un comportament care constituie o folosire abuzivă a unei astfel de poziții. Referirea făcută de TCCC la Hotărârea Cimenteries CBR și alții/Comisia, citată anterior, nu este relevantă în această privință. Atunci când Curtea a hotărât că era admisibil ca părțile la un acord să conteste o decizie a Comisiei adoptată în temeiul articolului 15 alineatul (6) din Regulamentul nr. 17, a procedat astfel deoarece o asemenea decizie le privează definitiv de protecția legală care le este conferită în temeiul articolului 15 alineatul (5) și le expune unui risc major de sancțiuni pecuniare (p. 105 și 106; a se vedea, de asemenea, Hotărârea Tribunalului din 27 februarie 1992, Vichy/Comisie, T-19/91, Rec., p. II-415, punctul 16). Totuși, această imunitate este acordată numai în privința activității descrise în notificare și nu conferă nicio protecție în privința faptelor viitoare, altele decât cele care fac obiectul acordului menționat. Or, în speță, constatarea în litigiu nu privează reclamantele de o protecție legală care le-a fost acordată printr-o dispoziție specifică și nu vizează nici delimitarea unui comportament special al CCSB, supus deja examinării Comisiei.

92 Din considerentele anterioare rezultă că simpla constatare a existenței unei poziții dominante a CCSB în decizia atacată este lipsită de efecte juridice obligatorii, astfel încât nu este admisibilă contestarea temeiniciei acesteia de către reclamante.

Cu privire la constatarea referitoare la definirea pieței relevante

93 Întrucât nu este admisibilă contestarea de către reclamante a constatării existenței unei poziții dominante a CCSB, și, cu atât mai mult, nici contestarea de către acestea a constatării preliminare a existenței unei piețe a băuturilor cola.

Cu privire la angajamentul în litigiu

94 Cu titlu introductiv, trebuie să se arate că, deși este adevărat că CCE a invocat în memoriile sale scrise faptul că angajamentul în litigiu producea efecte juridice în ceea ce o privea, numai TCCC a solicitat în cererea sa anularea deciziei atacate din cauza includerii angajamentului menționat în motivele acesteia. În răspunsurile sale la întrebările scrise ale Tribunalului, CCE a precizat că nu solicitase anularea formală a angajamentului în litigiu pe motiv că acesta „[făcea] parte integrantă din decizia în litigiu și nu [constituia] un act juridic distinct”. Aceasta a adăugat la ședință că angajamentul în litigiu era, în fapt, un act adoptat chiar de ea și, prin urmare, nu putea face obiectul unei acțiuni în anulare.

95 Prin urmare, având în vedere că CCE nu a solicitat anularea deciziei în măsura în care aceasta se referea la angajamentul în litigiu, numai argumentele TCCC privind presupusele efecte juridice produse de angajamentul în cauză vor fi luate în considerare în scopul aprecierii Tribunalului.

96 În această privință, trebuie, mai întâi, să se respingă teza Comisiei potrivit căreia nu este admisibilă contestarea de către reclamante a legalității angajamentului în litigiu, pe motiv că acesta nu a făcut obiectul unei condiții formale în sensul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 4064/89. Din jurisprudența în materie reiese că un astfel de angajament poate face obiectul unei acțiuni în anulare dacă rezultă clar din analiza fondului acesteia că

vizează să producă efecte juridice obligatorii, în sensul Hotărârii IBM (a se vedea, de asemenea, Franța și alții/Comisia, citată anterior, punctele 60-69). În plus, trebuie să se sublinieze că, în răspunsurile scrise la întrebările Tribunalului, Comisia însăși a declarat că anumite angajamente, menționate numai în motivele deciziilor adoptate în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 4064/89, puteau, după caz, să producă astfel de efecte.

97 În consecință, pentru a stabili dacă angajamentul în litigiu produce efecte juridice obligatorii, este necesar să se examineze dacă declarația de compatibilitate a operațiunii notificate a fost condiționată de acesta, în sensul că, în caz de încălcare a acestor termeni, Comisia ar putea să își revoce decizia, astfel cum a declarat aceasta în răspunsurile scrise la întrebările Tribunalului că poate face cu privire la anumite decizii de compatibilitate adoptate în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 4064/89.

98 Din examinarea dosarului și din răspunsurile părților la întrebările orale ale Tribunalului rezultă că decizia Comisiei, din 13 septembrie 1996, de a iniția procedura în sensul articolului 6 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 4064/89, a fost luată din cauza, între altele, a obiecțiunilor serioase ridicate în cursul primei faze a procedurii de către terți, privind compatibilitatea operațiunii notificate cu piața comună [a se vedea anexa 3 la observațiile TCCC privind excepția de inadmisibilitate și, în special, punctul 23 și următoarele din decizia Comisiei în temeiul articolului 6 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 4064/89].

99 De asemenea, din dosar rezultă că, prin scrisoarea trimisă Comisiei în ziua următoare reuniunii reclamantelor cu membrul Comisiei însărcinat cu problemele în materie de concurență, domnul Van Miert, din 19 decembrie 1996, CCE a propus să își asume o serie de angajamente, în măsura în care acest lucru era necesar pentru ca operațiunea notificată să fie autorizată de Comisie. Această scrisoare era redactată după cum urmează:

„Aceste propuneri au ca scop să răspundă preocupărilor exprimate în comunicarea privind obiecțiunile, în cazul în care se consideră adecvată propunerea unei interdicții a operațiunii. [...] Cu toate acestea, fără a aduce atingere acestei decizii, părțile și-au manifestat în permanență dorința de a încerca să găsească o soluție la preocupările exprimate de Comisie în comunicarea privind obiecțiunile, prezentând modificări la operațiune, rezonabile și proporționate și care au, în esență, un caracter structural [...]. Părțile consideră că angajamentele propuse, prezentate mai jos, care au, în ceea ce le privește, consecințe comerciale importante, realizează acest obiectiv și răspund preocupărilor specifice identificate în comunicarea privind obiecțiunile [...]. Dacă aceste propuneri sunt acceptabile pentru Comisie, părțile sunt dispuse să le dezvolte în mod formal, sub forma unui angajament scris. Pe această bază, sperăm că va fi posibil să fie prezentată operațiunea Comisiei în vederea obținerii unei declarații de compatibilitate, în temeiul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul privind controlul concentrărilor”. (Așașată în anexa 13 la cererea T-125/97.)

100 În ziua următoare reuniunii Comitetului consultativ din 7 ianuarie 1997, în cursul căreia angajamentul propus de CCE a fost discutat în detaliu, directorul MTF a răspuns, prin scrisoarea din 8 ianuarie 1997, scrisorii menționate anterior după cum urmează:

„Mă refer la scrisoarea din 20 decembrie 1990 adresată comisarului Van Miert, în care propuneți, în mod formal, diferite angajamente pe care părțile erau dispuse să și le asume. Vă invităm să confirmați în scris angajamentul privind comportamentul viitor, și anume că atâta timp cât CCE va controla CCSB, aceasta din urmă va adopta restricțiile propuse în angajamentul asumat față de Comisie de către Coca-Cola Export Corporation în 1989. [...]

Considerăm că un astfel de angajament, dacă este pus în aplicare corect, ar răspunde unor preocupări exprimate de terți".

101 Cu siguranță, astfel cum reiese din avizul Comitetului consultativ, acesta invitase în mod expres Comisia „să ia în considerare, în mod corespunzător, observațiile formulate în cursul reuniunii comitetului, în special în ceea ce privește angajamentele pe care [The] Coca-Cola Export Corporation și le [asumase] față de Comisie în 1989”, iar scrisoarea din 8 ianuarie 1997 ar putea fi interpretată ca exprimând intenția Comisiei de a condiționa autorizarea operațiunii notificate de respectarea aceluiași obligații de către CCSB. Cu toate acestea, trebuie să se constate că directorul MTF a avut totuși grijă să elimine orice îndoială în această privință, subliniind în aceeași scrisoare că decizia care autorizează operațiunea notificată nu ar fi condiționată de angajamentul în litigiu al CCE. [„Declarația de compatibilitate nu ar depinde de confirmarea dumneavoastră, dar angajamentul ar fi vizat în decizia finală. Comitetul consultativ a aprobat această poziție” (a se vedea anexa 13 la cererea T-125/97)].

102 La 9 ianuarie 1997, directorul MTF a trimis spre aprobare către CCE un fragment din proiectul deciziei atacate referitor la angajamentul în litigiu. Prin scrisoarea din 13 ianuarie 1997, General Counsel al CCE a confirmat în scris acest angajament, aprobând decizia Comisiei de a autoriza operațiunea notificată fără a prevedea condiții („CCE și celelalte părți sunt mulțumite de decizia de a aproba fără rezerve operațiunea propusă și mă bucur să confirm faptul că atât timp cât CCE va controla CCSB, aceasta din urmă va adopta angajamentele asumate față de Comisie de către The Coca-Cola Export Corporation în 1989. Sperăm că aceste garanții vor permite soluționarea tuturor problemelor încă nesoluționate cu Comisia, referitoare la această operațiune”).

103 Conținutul acestui schimb de scrisori dintre Comisie și CCE a fost astfel reluat la punctul 212 din decizia atacată. Din punctul menționat rezultă că, fără a-l considera o obligație formală în sensul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 4064/89, Comisia a luat notă de angajamentul asumat de CCE. („În orice caz, Comisia subliniază totuși că CCE se angajează, atât timp cât controlează CCSB, ca aceasta din urmă să respecte angajamentele asumate față de Comisie de The Coca-Cola Export Corporation în 1989. Aceste angajamente ar răspunde unei părți din preocupările exprimate de terți în cursul procedurii”).

104 Din considerentele precedente rezultă astfel că, prin adoptarea deciziei atacate, Comisia, astfel cum afirmase în corespondența cu CCE, nu a intenționat să condiționeze autorizația acordată de angajamentul în litigiu.

105 În orice caz, teza TCCC, conform căreia acest angajament a fost solicitat de Comisie, este contrazisă de faptul că, la o lună de la adoptarea deciziei atacate, CCE a propus din nou să își asume același angajament pentru a obține, de această dată, autorizarea acordurilor de licențe exclusive, încheiate între aceasta și CS, care, deși făceau parte integrantă din operațiunea notificată, trebuiau să fie examinate în lumina articolului 85 din tratat (a se vedea scrisoarea adresată de CCE Comisiei, din 17 februarie 1997, „Angajamentul asumat în mod voluntar de către CCE în speță, anexat în formă finală astfel cum s-a convenit” și comunicatul de presă al Comisiei, IP/97/148).

106 Rezultă că angajamentul în litigiu este lipsit de efecte juridice obligatorii, în sensul că o încălcare a termenilor acestuia nu va afecta cu nimic legalitatea deciziei atacate și nu va determina nici revocarea acesteia. Prin urmare, acesta nu constituie un act atacabil în sensul articolului 173 din tratat, astfel încât acțiunea TCCC, în măsura în care vizează legalitatea angajamentului menționat, trebuie să fie declarată inadmisibilă.

Cu privire la constatarea referitoare la controlul pe care TCCC îl exercită asupra CCE

107 În ceea ce privește problema stabilirii dacă constatarea Comisiei, conform căreia TCCC controlează CCE, constituie un act atacabil în sensul jurisprudenței menționate anterior (a se vedea punctul 96 de mai sus), trebuie să se arate că, pentru a constata că operațiunea notificată avea o dimensiune comunitară în sensul articolului 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 4064/89, Comisia s-a bazat exclusiv pe cifra de afaceri realizată de CCE și ABGB la nivel internațional și comunitar. Întrucât cifra de afaceri a TCCC, în calitate de întreprindere vizată în sensul articolului 5 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 4064/89, nu a fost luată în considerare de Comisie pentru a-și întemeia competența exclusivă de a monitoriza operațiunea notificată, constatarea în litigiu este lipsită de efecte juridice în privința reclamantelor (Hotărârea Tribunalului din 24 martie 1994, Air France/Comisia, T-3/93, Rec., p. II-121, punctele 45-47).

108 Această concluzie nu este infirmată de argumentul CCE conform căruia constatarea în litigiu produce efecte juridice prin faptul că o obligă să notifice Comisiei orice proiect viitor de concentrare, având în vedere cifra de afaceri totală realizată de aceasta și TCCC, cu riscul de a i se aplica amenzi în temeiul articolelor 4 și 14 din Regulamentul nr. 4064/89, și prin faptul că o expune la amenzi în temeiul Regulamentului nr. 17 pentru comportamentul anticoncurențial al TCCC. Asemenea constatări referitoare la existența unei poziții dominante, constatarea privind exercitarea de către TCCC a unei influențe determinante asupra CCE, în sensul articolului 3 alineatul (3) din Regulamentul nr. 4064/89, depinde de o serie de factori, precum participarea acționarilor la adunările generale anuale ale CCE, care se schimbă în mod constant. În consecință, decizia atacată nu are ca efect paralizarea, pe viitor, a naturii relațiilor comerciale sau a legăturilor, structurale sau de alt fel, dintre TCCC și CCE. Astfel, aceasta nu poate servi drept bază pentru a implica reclamantele în eventuale proceduri de aplicare a regulilor de concurență, din cauza controlului pe care, conform Comisiei, TCCC îl exercită asupra CCE la data adoptării deciziei atacate.

109 Rezultă că acțiunile sunt inadmisibile, în măsura în care vizează anularea constatării Comisiei conform căreia TCCC controlează CCE.

Cu privire la pretențiile subsidiare de anulare ale TCCC

110 Din moment ce constatările contestate ale Comisiei privind definirea pieței relevante, existența unei poziții dominate a CCSB și controlarea CCE de către TCCC nu produc efecte juridice obligatorii, care să afecteze interesele reclamantei, și, prin urmare, nu constituie acte atacabile în sensul articolului 173 din tratat, pretențiile subsidiare ale TCCC vizând anularea deciziei atacate în totalitate, în măsura în care o astfel de anulare este necesară pentru anularea constatărilor menționate, trebuie, de asemenea, să fie declarate inadmisibile.

111 Din cele menționate anterior rezultă că acțiunile trebuie să fie respinse în întregime ca inadmisibile.

Cu privire la cheltuielile de judecată

112 În conformitate cu articolul 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată, în cazul în care s-a solicitat acest lucru de partea care a câștigat. Cu toate acestea, conform articolului 87 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul de procedură, Tribunalul poate obliga un intervenient, altul decât un stat membru, să suporte propriile cheltuieli de judecată.

113 Conform pretențiilor părților, este necesar, prin urmare, ca TCCC și CCE să fie obligate la plata cheltuielilor de judecată în cauzele T-125/97 și, respectiv, T-127/97. Intervenienta, Virgin, va suporta propriile cheltuieli de judecată.

114 În conformitate cu articolul 87 alineatul (4) din Regulamentul de procedură, Republica Federală Germania va suporta propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera întâi extinsă)

hotărăște:

- 1) Respinge acțiunile ca fiind inadmisibile.**
- 2) Obligă The Coca-Cola Company și Coca-cola Entreprises Inc. la plata cheltuielilor de judecată în cauzele T-125/97 și, respectiv, T-127/97.**
- 3) Obligă The Virgin Trading Company Ltd și Republica Federală Germania la plata propriilor cheltuieli de judecată.**

Vesterdorf

Tiili

Pirrung

Meij

Vilaras

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 22 martie 2000.

Grefier
H. Jung

Președinte
B. Vesterdorf